

การปรับปรุงพันธุ์ถั่วเหลืองฝักสดเพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพ (ชุดปี 55) - การเปรียบเทียบมาตรฐาน

หัวหน้าการทดลอง รัชณี โสภา ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่

บทคัดย่อ

การเปรียบเทียบมาตรฐานถั่วเหลืองฝักสดเพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพ (ชุดปี 55) ดำเนินการทดลองในฤดูแล้ง และฤดูฝน ปี 2562-2563 ณ แปลงทดลองศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ วางแผนการทดลองแบบ RCB จำนวน 3 ซ้ำ กรรมวิธี ได้แก่ สายพันธุ์ถั่วเหลืองฝักสดจำนวน 18 สายพันธุ์ และพันธุ์เปรียบเทียบ 2 พันธุ์ ได้แก่ พันธุ์นมเบอร์ 75-3 และเชียงใหม่ 84-2 รวม 20 สายพันธุ์/พันธุ์ ผลการทดลอง พบว่า ฤดูแล้งปี 2562 สายพันธุ์ CM12103-17 และ CM13109-8-3 มีน้ำหนักฝักรวมสูงที่สุดไม่แตกต่างกันและไม่แตกต่างจากสายพันธุ์/พันธุ์อื่น ๆ (2,016 และ 2,037 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ) พันธุ์นมเบอร์ 75-3 และสายพันธุ์ CM12103-17 มีน้ำหนักฝักมาตรฐานสูงที่สุดไม่แตกต่างกัน (730 และ 713 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ) ฤดูฝนปี 2562 พบว่า สายพันธุ์ CM13102-2-20 และ CM13102-3-1 มีน้ำหนักฝักรวมสูงที่สุดไม่แตกต่างกัน (2,613 และ 2,704 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ) และสายพันธุ์ CM13102-2-20 มีน้ำหนักฝักมาตรฐานสูงที่สุด 1,565 กิโลกรัมต่อไร่ ฤดูแล้งปี 2563 พบว่า สายพันธุ์ CM13102-1 CM13102-2-14 CM13102-2-20 CM13102-6 และ CM13109-8-3 และพันธุ์เปรียบเทียบนมเบอร์ 75-3 ให้ผลผลิตฝักรวมสูงที่สุดไม่แตกต่างกัน โดยมีผลผลิตฝักสดรวม 1,909 2,016 1,904 1,888 1,931 และ 1,888 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ สายพันธุ์ CM12103-15 ให้ผลผลิตฝักสดมาตรฐานสูงที่สุดไม่แตกต่างจากพันธุ์เปรียบเทียบนมเบอร์ 75-3 โดยมีผลผลิตฝักสดมาตรฐาน 681 และ 654 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ เมื่อนำผลการทดลองทั้ง 3 แปลงปลูกมาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยรวม พบว่า สายพันธุ์ CM13102-2-14 มีน้ำหนักฝักรวมเฉลี่ยสูงที่สุด 2,085 กิโลกรัมต่อไร่ ขณะที่สายพันธุ์ CM13102-2-20 มีน้ำหนักฝักมาตรฐานเฉลี่ยสูงที่สุด 743 กิโลกรัมต่อไร่ สำหรับรสชาติการชิมโดยเฉลี่ย พบว่า สายพันธุ์ CM12103-14 และ CM12103-17 มีความหวานมาก 10 สายพันธุ์และพันธุ์เปรียบเทียบทั้งสองพันธุ์มีความหวานปานกลาง และมี 6 สายพันธุ์มีความหวานน้อย มีสองสายพันธุ์ ได้แก่ CM13101-5-1 และ CM13102-3-8 มีเนื้อสัมผัสนุ่ม และ 16 สายพันธุ์และพันธุ์เปรียบเทียบทั้งสองพันธุ์มีเนื้อสัมผัสแข็งกรอบ พบ 8 สายพันธุ์มีกลิ่นหอมคล้ายใบเตยเช่นเดียวกับพันธุ์เชียงใหม่ 84-2 มี 10 สายพันธุ์มีกลิ่นหอมคล้ายกลิ่นเผือก ขณะที่พันธุ์เปรียบเทียบนมเบอร์ 75-3 ไม่มีกลิ่นหอม ทำการคัดเลือกสายพันธุ์ก้าวหน้าได้ 4 สายพันธุ์ ได้แก่ สายพันธุ์ CM12103-17 CM13102-2-14 CM13102-3-1 และ CM13109-8-5 โดยทั้ง 4 สายพันธุ์มีผลผลิตฝักสดรวมเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1,639-2,085 กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตฝักสดมาตรฐานรวมเฉลี่ยอยู่ระหว่าง

537-640 กิโลกรัมต่อไร่ รสชาติการบริโภคหวานปานกลางถึงหวานมาก เนื้อสัมผัสนุ่มและกรอบ มีกลิ่นหอมคล้ายกลิ่นใบเตยและกลิ่นเผือก สีฝักเขียว อายุเก็บเกี่ยวฝักสดเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 61-71 วัน และจะได้นำเข้าเปรียบเทียบในไร่เกษตรกรในปี 2564-2565 ต่อไป

คำสำคัญ: ถั่วเหลืองฝักสด ผลผลิตฝักสดมาตรฐาน คุณภาพการชิม